

Uppföljning av internkontrollplan 2020

Grundskolenämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Granskningar och åtgärder	4
2.1 Bristande systematik i det förebyggande elevhälsoarbetet	4

1 Inledning

Den interna kontrollen ingår i grundskolenämndens samlade styr- och ledningssystem. Grundskolenämnden har det yttersta ansvaret för att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen ska vara praktiskt och ändamålsenligt uppbyggd utifrån verksamhetens behov och förutsättningar samt hantera risker och förebygga att fel uppstår genom att vara ett verktyg för att se till att:

- verksamheten är ändamålsenlig och effektiv
- information om verksamhet och ekonomi är tillförlitlig
- lagar, förordningar och styrdokument efterlevs
- säkra tillgångar och förhindra förluster samt upptäcka och eliminera eller förebygga allvarliga fel.

I grundskolenämndens interna kontrollplan för 2020 anges vilka olika granskningsområden som ska följas upp under året. Granskningarna återspeglaras till nämnden löpande under året i separata rapporter liksom denna.

2 Granskningar och åtgärder

2.1 Bristande systematik i det förebyggande elevhälsoarbetet

Beskrivning av risk

Det finns risk för att skolorna ännu inte har elevhälsoplaner med tydliga processer och rutiner för att skapa förutsättningar för ett främjande och förebyggande elevhälsoarbete. Anledningen kan vara att förvaltningens riktlinjer kring elevhälsans arbete ännu inte är fullt kända i organisationen samt att skolorna ännu inte prioriterat arbete på grund av hög arbetsbelastning och andra prioriteringar. Det kan medföra en otydlighet i det tvärprofessionella arbetet mellan alla kompetenser som ingår och en bristande systematik vad gäller extra anpassningar och särskilt stöd på individnivå samt otillräckligt utvecklingsarbete kring lärmiljö och elevers mående på skolnivå.

2.1.1 Granskning avseende systematik i det förebyggande elevhälsoarbetet

Områden och tillhörande rutiner som ska granskas:

Grundskoleförvaltningens riktlinjer för elevhälsans arbete.

Syfte med granskningen:

Granskningen syftar till att förvaltningen och nämnden ska få en överblick kring om samtliga skolor har en uppdaterad elevhälsoplan, vilket fastställs i grundskoleförvaltningens riktlinjer kring elevhälsans arbete. Granskningen syftar också till att ta reda på orsaker vid eventuella brister i följsamhet med riktlinjernas krav på elevhälsoplaner så att förvaltningen och skolorna kan göra relevanta åtgärder.

Omfattning/avgränsning:

En kvantitativ totalundersökning av förekomst av elevhälsoplaner för samtliga grund- och grundsärskolor.

Vid avvikelser från riktlinjerna görs en kompletterande kvalitativ undersökning av orsaker till att elevhälsoplaner saknas och vad som behövs för att skolorna ska upprätta planer.

Granskningsmetod:

E-post utskick till samtliga skolor för inhämtning av skolornas elevhälsoplaner samt vid avvikelser görs semistrukturerade intervjuer med ett slumpmässigt urval av rektorer för skolor där elevhälsoplaner saknas och/eller elevhälsopersonal.

Resultat

Granskningsresultat

Granskningen visar att knappt 90 procent av Malmö stads grundskolor¹ uppger sig ha en lokal elevhälsoplan enligt grundskoleförvaltningens riktlinjer för elevhälsans arbete. Antalet elevhälsoplaner understiger antalet skolenheter då en del skolor valt att ha en sammanhållen elevhälsoplan över mer än en skolenhet. Uteblivna elevhälsoplaner har varierande orsaker; exempelvis att skolan uppger sig stå i begrepp att ta fram en elevhälsoplan eller på grund av uteblivet svar. Inskickade elevhälsoplaner varierar stort, både vad innehåll, omfattning och form. Inhämtning av skolornas elevhälsoplaner har kompletterats med intervjuer med fyra rektorer för skolor som antingen har eller saknar elevhälsoplan. Dessa kompletterande intervjuer med såväl erfarna som nya skolledare visar att man tillskriver den lokala elevhälsoplanen olika betydelse; från att vara ett av skolans viktigaste styrdokument till att vara en plan bland många planer som sällan hinns med. De rektorer som har en lokal elevhälsoplan beskriver främst dokumentets betydelse för ledning, struktur och uppföljning av elevhälsans arbete. Rektorer som saknar elevhälsoplan på sin skola

---

¹ Av sammanlagt 67 skolor/rektorsområden har 59 (eller 66 av 74 enskilda skolenheter) svarat att de har en elevhälsoplan.

nämner främst bristande bemanning och personalomsättning samt osäkerhet kring elevhälsouppdraget som skäl till att planen saknas.

Analys

Centrala elevhälsan utgör en del av huvudmannens stöd till skolornas lokala elevhälsoarbete och har till uppgift att driva och utveckla övergripande elevhälsofrågor samt arbeta för att skapa likvärdighet i Malmö stads grundskolor. Pågående och planerade utvecklingsinsatser syftar till att öka skolornas förutsättningar för ett likvärdigt elevhälsoarbete. Då riktlinjer för elevhälsans arbete i Malmö stads grundskolor togs fram 2017 riktades särskilt stöd till skolorna med fokus på lokala elevhälsoplaner i form av stödmaterial på intranätet samt workshops för skolledare kring lokalt elevhälsoarbete i syfte att främja kollegialt lärande. Skolor kan dessutom söka riktat stöd i sin elevhälsoutveckling från Centrala elevhälsan. Fortfarande avser dock majoriteten av skolornas ansökningar begäran om stöd kring enskilda elever och mera sällan främjande, förebyggande eller utvecklande insatser på organisationsnivå.

Den aktuella genomlysningen visar att en del skolor saknar en lokal elevhälsoplan, trots ovanstående stödinsatser, vilket kan tyda på att huvudmannens stöd till skolornas elevhälsouppdrag varit otillräckligt och kan behöva stärkas ytterligare.

Då inkomna lokala elevhälsoplaner varierar stort finns det troligen ett behov av en ökad likriktighet för att bidra till ett likvärdigt innehåll i skolornas planer. En gemensam mall skulle kunna ge en ökad tydlighet kring vad elevhälsouppdraget innebär i just Malmö stads grundskoleförvaltning.

Rektorer lyfter bland annat behov av att stärka huvudmannens uppföljning av skolornas elevhälsouppdrag samt introduktion till nya skolledare kring elevhälsa. Gällande en stärkt uppföljning av elevhälsouppdraget har huvudmannen nyligen förstärkt sin uppföljning av skolornas lokala arbete genom tvärfunktionell uppföljning på förvaltningsnivå samt genom systematiskt kapacitetsstöd i form av kapacitetsstödare som kan stötta skolan i dess uppföljningsarbete. Dessa åtgärder bedöms kunna ge underlag för riktat och differentierat stöd till skolorna utifrån lokala förutsättningar och behov. Arbetssätten är dock nya och dess effekt har därför ännu inte kunnat utvärderas.

Slutsats

Granskningen visar att inte alla Malmö stads grundskolor har en lokal elevhälsoplan i enlighet med grundskoleförvaltningens riktlinjer för elevhälsans arbete. Elevhälsoplanen är ett viktigt verktyg för ledning och styrning av skolans elevhälsoarbete för en likvärdig elevhälsa till stöd för elevers lärande, hälsa och utveckling. Granskningen visar också att befintliga planer varierar stort både vad gäller form, innehåll och omfattning. Lokala elevhälsoplaner bör spegla den egna skolans identifierade förutsättningar och behov och kan därför variera men de bör samtidigt ta avstamp i förvaltningens gemensamma riktlinjer och nationella styrdokument för att säkerställa likvärdigt elevhälsoarbete. Intern kontroll visar således att det finns behov av kompletterande åtgärder för att ytterligare stärka förutsättningarna för likvärdig elevhälsa.

2.1.2 Förbättringsåtgärder

Åtgärd	Vad ska göras:
Främja ökad likvärdighet med hjälp av förvaltningsgemensam mall för lokal elevhälsoplan	Ta fram en förvaltningsgemensam mall till stöd för skolornas lokala elevhälsoplan i syfte att underlätta skolornas dokumentation och stärka likvärdigheten inom elevhälsans arbete.
Kompetenshöjande insats för skolledare kring elevhälsouppdraget	Säkerställa att elevhälsouppdraget beaktas och belyses i framtagande av förvaltningens övergripande utbildningsinsatser för skolledare, så som Ledarplattform och Ledarforum.